

Załącznik do Uchwały Rady
Gminy w Nowych Ostrowach
Nr 56/X/2003
z dnia 10.09.2003r.

**STRATEGIA ROZWOJU GMINY
NOWE OSTROWY
NA LATA 2003 – 2010**

Gmina Nowe Ostrowy pod względem fizyczno-geograficznym należy do regionu Niziny Południowo-Mazowieckiej, subregionu Równiny Kutnowskiej. Położona jest w północno-zachodniej części powiatu kutnowskiego należącego do województwa łódzkiego, a do końca 1999 r. leżąca w południowo-zachodniej części województwa płockiego.

Gmina ta graniczy:

- od północy z gminą Lubień w województwie kujawsko-pomorskim;
- od wschodu z gminą Łanięta
- od południa z gminą Kutno i Krośniewice;
- od zachodu z gminą Dąbrowice.

Gmina położona jest w odległości ok. 16 km od Kutna – siedziby władz powiatowych. Jest to najbliższe leżące miasto tego rejonu, mające największe oddziaływanie na gminę Nowe Ostrowy.

Gmina posiada korzystne połączenia komunikacyjne z regionem i krajem poprzez:

- międzyregionalną drogę Gdańsk-Łódź-Katowice-Cieszyn;
- regionalną drogę Płock-Gostynin-Krośniewice,

a drogami gminnymi i lokalnymi z najbliższym rejonem oraz na terenie gmin między istniejącymi wsiami i mniejszymi siedliskami. Przebiegająca zelektryfikowana linia PKP północ-południe relacji Kutno-Toruń łączy gminę Nowe Ostrowy przez jeden z największych węzłów komunikacyjnych, jakim jest Kutno, nie tylko z całym krajem ale również z krajami europejskimi.

Opracowując strategię rozwoju gminy należy powrócić do historii, która w znacznym stopniu przyczyniła się do ukształtowania dzisiejszego obrazu naszego otoczenia.

Teren, na którym znajduje się obecnie gmina Nowe Ostrowy był zasiedlony od najdawniejszych czasów. Świadczą o tym stanowiska archeologiczne pochodzące z różnych okresów. Najstarsze stanowiska pochodzące z epoki kamienia występują na terenie wsi Imielno, Grodno, Grochów, Imielinek, Mikształ, Niechcianów, Wołodrza, Wola Pierowa i Kołomia.

Znacznie mniej stanowisk pochodzących z epoki brązu znajduje się w Mikształu, Niechcianowie i Wołodrzy. Jedno ze stanowisk w Grodnie stanowi prawdopodobnie ślad cmentarzyska.

Z okresu Wpływów Rzymskich pochodzą stanowiska z Imielna, Grochowa, Niechcianowa, Mikształa i Wołodrzy, gdzie odnaleziono ślady wytopu żelaza. Od tego czasu liczba stanowisk zaczyna wzrastać, co świadczy o zwiększającym się zasiedleniu terenu.

Stanowiska z okresu wczesnego średniowiecza skupiają się w rejonie miejscowości Imielno, Imielinek, Niechcianów i Grodno, w mniejszym stopniu w rejonie Mikształa, Grochowa, Wołodrzy i Nowych Ostrów.

W okresie późnego średniowiecza sytuacja ma się podobnie, z tym że liczba punktów osadniczych znacznie wzrasta. Elementem skupiającym osadnictwo była dolina rzeki Ochni i to nad nią jest skupiona większość stanowisk.

W okresie nowożytnym liczba stanowisk podwaja się. Największe skupienia osadnictwa występują, podobnie jak we wcześniejszych okresach, w rejonie

miejsowości Imielno, Imielinek, Grochów, Wołodrza i Wola Pierowa. Dość nierównomiernie rozłożone są stanowiska w zachodniej części obszaru.

Jak widać z tego krótkiego przeglądu najczęściej zasiedlane na przestrzeni wieków tereny to rejony wsi: Imielno, Imielinek, Grodno, Grochów, Wołodrza i Niechcianów. Do najciekawszych stanowisk należą stare gródki w Grochowie i Imielnie.

Wiele z występujących na terenie gminy miejscowości ma wczesne udokumentowanie historyczne sięgające XVI w. Sieć osadnicza wykształciła się ostatecznie w późnym średniowieczu. W tym też czasie rozwijały się duże majątki ziemskie.

Jeszcze w XIX w. Teren gminy nie stanowił zwartego administracyjnie obszaru. Należał mianowicie do dwóch powiatów, trzech gmin i pięciu parafii, z których dwie znajdowały się na terenie obecnej gminy.

Większość terenu gminy należała do powiatu kutnowskiego a tylko miejscowość Kołomia z przynależnymi jej folwarkami i wsiami wchodziła w skład powiatu włocławskiego.

Najwięcej znajdujących się na terenie obecnej gminy miejscowości przynależała do gminy Miksztal. Były to: Grochów, Grochówek, Imielno, Kały, Miksztal i Niechcianów.

Kołomia z przynależącymi jej miejscowościami należała do gminy Lubień. Do gminy Błonie należały miejscowości: Bzówki, Ostrowy, Perna i Wołodrza. Najstarsze dane historyczne dotyczą wsi Ostrowy i Wołodrza. Były to wsie królewskie. Należały do gminy Błonie i parafii w Krośniewicach.

Ostrowy najprawdopodobniej dzieliły się na wieś Ostrowy minus i Ostrowy majus. Od 1586 r. Były w dzierżawie Jana Płockiego. Ostrowy Małe należały do grodu w Przedczu a później wchodziły w skład starostwa kłodawskiego utworzonego ze starostwa przedeckiego. W XIX w. Była tu wieś i folwark oraz osada fabryczna. Osada powstała przy cukrowni, która była własnością Kronenberga i sp. Cukrownia otwarta została w 1848 r. i już w 1872 r. przerabiała 285 226 cetn. buraka i produkowała 21 392 cetn. mączki. W tym okresie cukrownia zatrudniała 1056 robotników. Fabryka była połączona boczną linią kolejową z linią kolejową przechodzącą przez gminę Ostrowy. Cukrownia i towarzysząca jej rafineria była wówczas jednym z największych obiektów kraju. Osada fabryczna miała kaplicę katolicką będącą filią parafii w Krośniewicach oraz szkołę początkową dla dzieci robotników. Osada liczyła 1172 mieszkańców. Przy stacji kolejowej powstało osiedle stacyjne liczące 64 mieszkańców. Wieś i folwark liczyły 28 domów i 241 mieszkańców przy czym folwark należał do dóbr krośniewickich. Wieś posiadała natomiast szkołę początkową i Urząd Gminy.

Do środowiska kulturowego na terenie gminy należą: obiekty budownictwa i architektury, zespoły zieleni, miejsca pamięci narodowej, stanowiska archeologiczne. Część z nich posiada status obiektów zabytkowych, część znajduje się w ewidencji WKZ, część zaś stanowi wartość historyczno-kulturową. Do najcenniejszych zabytkowych obiektów architektury i budownictwa należą:

- zespół kościoła parafialnego p.w. św. Tomasza Apostoła w Grochowie z drewnianym kościołem z 1681 r. oraz drewnianą dzwonnica z 1 poł. XIX w.;

- zespół kościoła parafialnego p.w. Niepokalanego Poczęcia NMP w Imielnie z drewnianym kościołem z 1685 r., drewnianą dzwonnica z XVII w. oraz murowaną kaplicą grobową Dyzederiusza Żeromskiego;
- zespół kościoła parafialnego p.w. Św. Andrzeja w Woli Pierowej z murowanym kościołem z 1630 oraz cmentarzem kościelnym;
- zespół podworski w Grochowie z dworkiem murowanym z lat 1879-1888 projektu architekta Kornela Gabrielskiego oraz parkiem krajobrazowym;
- zespół podworski w Imielnie z dworem murowanym z poł. XIX w. oraz parkiem krajobrazowym;
- park podworski w Kołomii z poł. XIX w.;
- park podworski w Woli Pierowej z poł. XIX w.;
- zespół dworski w Mikształu z murowanym dworem z 2 poł. XIX w. I parkiem krajobrazowym z k. XIX w.;
- zespół przemysłowy cukrowni „Ostrowy” z m.in. murowaną cukrownią z 1847 r., murowanym domem właściciela z 2 poł. XIX w., zespołem siedmiu murowanych domów mieszkalnych z 2 poł. XIX w., zajazdem, później murowaną restauracją z 2 poł. XIX w. Oraz parkiem krajobrazowym z 2 poł. XIX w.;
- murowana willa z lat 20-tych XX w. w Zieleńcu.

Opracowując Strategię rozwoju dla gminy Nowe Ostrowy należy mieć na uwadze przeobrażenia jakim podlegała Polska w latach 90-tych. Przejście do gospodarki rynkowej spowodowało nadwyżkę siły roboczej, wzrost cen środków produkcji – co wywołało spadek efektywności w produkcji rolniczej. Większość gospodarstw rolnych jest gospodarstwami socjalnymi utrzymującymi się na niskim poziomie życia.

Nasze wejście do Unii Europejskiej zaplanowane na maj 2004 r. wymusza dostosowanie się naszego rolnictwa do standardów europejskich. Aby zniwelować te różnice Strategia rozwoju gminy przedstawia rozwiązania umożliwiające rozwój gospodarczy gminy, za pomocą działań zarówno administracji jak i poprzez zwiększenie aktywności mieszkańców.

Bardzo istotne jest powstawanie pozarolniczych źródeł dochodów dla rolników, tworzenie gospodarstw agroturystycznych, pozyskiwanie przedsiębiorców z zewnątrz, promocja gminy.

Należy podnosić poziom życia mieszkańców poprzez rozbudowę infrastruktury i walkę z bezrobociem.

Wszystkie powyżej zakreślone działania dużo łatwiej będą realizowane przy pomocy środków z Unii Europejskiej, ale beneficjentami musi być nie tylko gmina ale przede wszystkim rolnicy i przedsiębiorcy. Tylko równoczesne działania administracji i mieszkańców mogą pobudzić rozwój gospodarczy gminy.

Analizując obszar gminy Nowe Ostrowy zaczynamy od podłoża geologicznego. Zachodzące na przestrzeni wieków procesy geologiczne wywarły wpływ zarówno na rzeźbę terenu jak i surowce naturalne. Z surowców naturalnych na terenie gminy występują tylko surowce pospolite takie jak piaski czy gliny. Były i są one eksploatowane na potrzeby własne w niewielkich

ilościach, o czym świadczą liczne niewielkie wyrobiska poeksploatacyjne, nie przedstawiają one jednak większej wartości przemysłowej. Obecnie na terenie gminy znajduje się tylko jedno udokumentowane złożo. Jest to złożo kruszywa naturalnego (piaski z domieszką frakcji żwirowej) „Grodno”. Eksploatacja jest prowadzona piętrami. Po wydobywaniu warstwy suchej będzie dopiero wydobywana warstwa zawodniona. Złożo ma określony teren górniczy i obszar górniczy. Eksploatację prowadzi „Kruszpol sp. z o.o.” w Grodnie. Surowiec znajduje zastosowanie w komponowaniu mieszanki mineralno-bitumicznej oraz nadaje się do wykorzystania w produkcji betonów asfaltowych. Rocznie pozyskuje się około 100 tys. Mg surowca, głównie na potrzeby Kutna oraz terenów ościennych gminy w dość znacznym zasięgu.

Obszar gminy Nowe Ostrowy zajmuje powierzchnię 7156 ha, co stanowi 8,1% ogólnej powierzchni powiatu kutnowskiego.

Gmina charakteryzuje się bardzo dobrymi warunkami glebowo-rolniczymi i dominacją gleb o wysokich i średnich wartościach bonitacyjnych, które stanowią podstawę dla rozwoju intensywnej produkcji rolniczej, jak dotąd niedostatecznie wykorzystywane. Pod względem bonitacji sytuacja w zakresie wartości gleb na terenie gminy przedstawia się następująco:

Klasy gleb	% powierzchni użytków rolnych
II	0,5
III	9,5
IV	55,0
V i VI	25,0
VIz	10,0

Największe powierzchnie gleb o wysokich bonitacjach znajdują się w południowo-wschodniej części gminy oraz na terenie wsi Ostrowy.

Brak występowania na terenie gminy obiektów przemysłowych szczególnie szkodliwie oddziałujących na otoczenie sprawia, że gleby w tym rejonie nie są zanieczyszczone. Obiektem, który zdecydowanie powoduje zanieczyszczenie gleb jest droga o szczególnie dużym natężeniu ruchu Łódź-Gdańsk. Powoduje skażenie gleb wzdłuż całego przebiegu. Jest to tym bardziej niebezpieczne, że wzdłuż trasy występują gleby o wysokich bonitacjach szczególnie podatne na wchłanianie zanieczyszczeń w tym metali ciężkich.

W ogólnej strukturze użytkowania gruntów w gminie Nowe Ostrowy dominują użytki rolne zajmujące ponad 70% ogólnej powierzchni gminy, z których 84% stanowią grunty orne. Kolejne miejsce wśród użytków rolnych zajmują użytki zielone (łąki i pastwiska) około 15% użytków rolnych. Minimalną rolę w

strukturze użytków rolnych zajmują sady - - poniżej 1% tej powierzchni, a jeszcze mniejszą, nie wykazywaną w strukturze upraw, ogrodnictwo i warzywnictwo. Lasy i grunty leśne zajmują 17,8% powierzchni gminy. Są to właściwie dwa duże kompleksy leśne położone w południowej części gminy oraz kilka niewielkich, rozproszonych po całym jej terenie. Najcenniejsze siedliska zostały objęte ochroną rezerwatową (rezerwat „Ostrowy”, „Ostrowy-Bazantarnia”, „Perna”, „Dąbrowa Świetlista”).

Ogólną strukturę gospodarstw rolnych charakteryzuje bardzo duże zróżnicowanie. Ponad 20% ogólnej powierzchni uprawiana jest w gospodarstwach dużych i największych – powyżej 7 ha. Natomiast do najliczniejszej grupy gospodarstw najmniejszych należy zaledwie ponad 4,5% ogólnej powierzchni użytków rolnych. Główna część użytków rolnych – 75% ogółu powierzchni rozdrobiona jest na gospodarstwa małe o powierzchni 2-3 ha, 3-5 i 5-7 ha. Istniejąca struktura gospodarstw rolnych to również jeden z warunków decydujących o prowadzonej produkcji rolnej, jej ilości i jakości. Zdecydowana liczba pracujących zatrudniona jest w sektorze rolniczym. Dział ten pozostaje w gminie główną funkcją ekonomiczną. Na powierzchni tej funkcjonuje 668 gospodarstw indywidualnych. Wzrost przeciętnego gospodarstwa pod względem powiększenia areалу jak i powiększenia jego efektywności jest trudny do zrealizowania. Wiąże się to z brakiem lub niewielkimi środkami do produkcji, produkcją niezgodną z popytem czy też złą jakościowo lub nieodpowiednią w wielkości masy towarowej, niechęcią lub obawami przed wprowadzeniem nowych technik i technologii gospodarowania, a także prowadzeniem gospodarki rolnej wysokimi kosztami produkcji. To wszystko powoduje, że wzrost dochodu ludności utrzymującej się z rolnictwa jest ograniczony. Rozwój działalności pozarolniczej, tworzenie wiejskich wielofunkcyjnych ośrodków usługowych, tworzenie szeregu wyspecjalizowanych grup producenckich, odtworzenie prawidłowo działającej spółdzielczości wiejskiej czy też utworzenie grupy marketingowo-logistycznej działającej na rzecz i korzyść producentów, to byłaby szansa na zwiększenie dochodów mieszkańców gminy.

W części opisowej powyższej strategii należy zająć się infrastrukturą techniczną, a w niej zagadnieniami dotyczącymi:

- zaopatrzenia w wodę
- odprowadzenia ścieków sanitarnych
- zaopatrzenie w ciepło
- usuwanie odpadów stałych
- elektroenergetyka
- telekomunikacja

Mieszkańcy gminy Nowe Ostrowy są zaopatrywani w wodę z istniejących wodociągów komunalnych na terenie gminy oraz z gmin sąsiednich. Na terenie gminy istnieją trzy wodociągi komunalne z ujęciami wody usytuowanymi we wsiach: Ostrowy, Imielno i Grochów. Największym systemem sieci wodociągowej jest wodociąg komunalny „Ostrowy”. Ujęcie wody w postaci studni głębinowych zlokalizowanych na terenie Zakładu Rolnego i Cukrowni w Ostrowach pobierają wodę z poziomów

stratygraficznych czwartorzędowych . Sieć wodociągowa obejmuje swoim zasięgiem wsie w centralnej i północno-zachodniej części gminy a mianowicie: Nowe Ostrowy, Ostrowy, Grodno, Nowa Wieś, Bzówki, Lipiny. Wydajność tego ujęcia to 170m³/h .

Następnym systemem sieci wodociągowej jest wodociąg komunalny „Imielno”. Sieć ta swoim zasięgiem obejmuje wsie w północno-wschodniej części gminy, a mianowicie: Imielno, Rdutów, Imielinek, Zieleniec, Wola Pierowa, Kołomia. Z tego wodociągu są także zaopatrywani w wodę mieszkańcy wsi położonych w gminie Łanięta. Wydajność tego ujęcia to 58m³/h.

Kolejnym systemem sieci wodociągowej jest wodociąg komunalny „Grochów”, który obejmuje swoim zasięgiem wsie w południowo-wschodniej części gminy, a mianowicie: Grochów, Niechcianów, Miksztal i Grodno. Wydajność tego ujęcia to 41m³/h. Można ogólnie stwierdzić, że na terenie gminy jest zrealizowany skrzystalizowany komunalny system zaopatrzenia mieszkańców w wodę na cele bytowo-gospodarcze.

Na terenie gminy nie ma układów kanalizacji sanitarnej. Ścieki bytowo-gospodarcze z budynków indywidualnych odprowadzane są do zbiorników bezodpływowych, tzw. szamb. Ilość wywożonych ścieków nie odpowiada ilości zużywanej wody. Ścieki są wywożone przez samochody asenizacyjne do punktów zlewnych ścieków sanitarnych przy istniejących oczyszczalniach ścieków w gminach sąsiednich albo zagospodarowywane na terenach rolnych należących do danego właściciela. W gminie nie ma oczyszczalni komunalnej. Jedynie we wsi Ostrowy, gdzie znajduje się Cukrownia, istnieje oczyszczalnia ścieków technologicznych oraz ścieków sanitarnych na potrzeby Zakładu oraz zespołów budownictwa wielorodzinnego pracowników Zakładu. Istniejący stan stwarza duże zagrożenie dla środowiska, gdyż ścieki sanitarne z części gospodarstw odprowadzane w sposób niekontrolowany do lokalnych rowów i cieków powierzchniowych mogą stanowić zagrożenie sanitarne otoczenia. Poprawienie stanu sanitarnego gminy powinno się skoncentrować na:

- wykorzystaniu istniejących układów kanalizacji sanitarnych,
- przewidywaniu dalszych lokalnych oczyszczalni ścieków sanitarnych wraz z kanałami sanitarnymi dla scentralizowanych zespołów jednostek wiejskich,
- wyposażeniu ww. oczyszczalni ścieków w punkty zlewne do odbioru zanieczyszczeń płynnych bytowo-gospodarczych z gospodarstw domowych mieszkańców okolicznych wiosek.

W terenach trudnych do skanalizowania oraz z dość luźną zabudową proponuje się także jako jedno z rozwiązań asenizacji gminy realizację indywidualnej przydomowej oczyszczalni ścieków.

Jeżeli chodzi o zaopatrzenie ludności w ciepło to jest to zasadniczo rozwiązane przez lokalne kotłownie dla budynków użyteczności publicznej oraz usługowej, natomiast dla budownictwa jednorodzinnego poprzez ogrzewanie piecowe. W Ostrowach zakłady przemysłowe posiadające własne kotłownie wytwarzające ciepło do ogrzania budynków oraz na potrzeby technologiczne. Na terenie gminy brak jest sieci gazowej. Mieszkańcy na potrzeby gospodarstw domowych korzystają w swych gospodarstwach z gazu płynnego w butlach.

Przez teren gminy Nowe Ostrowy przebiega z kierunku północno-wschodniego na południowo-zachodni trasa rurociągu paliwowego o średnicy 400mm relacji Płock-Ostrów Wielkopolski.

Zaopatrzenie gminy w energię elektryczną odbywa się podstawowo z głównych stacji zasilających wysokiego napięcia 110/15 kV w Kutnie i w Krośniewicach, należących do Zakładu Energetycznego Płock S.A. przesyłanie i dystrybucja energii, z ww. stacji, do poszczególnych miejscowości w gminie, jest realizowana za pomocą terenowej sieci rozdzielczej średniego napięcia 15 kV doprowadzającej energię do znajdujących się w tych miejscowościach lokalnych stacji transformatorowo-rozdzielczych 15/0,4 kV. Z lokalnych stacji energia elektryczna jest doprowadzana do poszczególnych indywidualnych użytkowników. Największym odbiorcą przemysłowym energii elektrycznej w gminie jest Cukrownia Ostrowy. Obiekt ten posiada jednakże własne generatory energii elektrycznej, które nie tylko pokrywają potrzeby elektroenergetyczne Cukrowni, ale mogą też oddawać nadwyżki wytworzonej przez siebie energii do znajdującej się na terenie gminy sieci dystrybucyjnej 15 kV. Niezależnie od powyższych możliwości zaopatrywanie gminy w energię elektryczną może odbywać się dodatkowo z głównych stacji zasilających 110/15 kV w Gostyninie i Lubieniu Kujawskim, ponieważ linie magistralne sieci dystrybucyjnej 15 kV są również połączone z tymi stacjami.

Usługi telekomunikacyjne dla gminy są realizowane poprzez węzłową centralę telefoniczną w Kutnie, linię telekomunikacyjną relacji Płock-Gostynin-Krośniewice i lokalne linie telefoniczne do indywidualnych abonentów. Wskaźnik liczby abonentów sieci telefonicznej na 100 mieszkańców gminy wynosi około 16,5 i jest wyższy od średniej krajowej dla terenów wiejskich.

Układ komunikacyjny stanowi szkielet układu przestrzennego każdego obszaru. Gęstość jego sieci, stan techniczny oraz układ i relacje stanowią o możliwościach rozwojowych obszaru. Dostępność natomiast sieci drogowej i jej powiązania wyznaczają wartość rozwojową terenu. Generalnym celem polityki komunikacyjnej gminy powinno być tworzenie poprawnych warunków podróżowania, zapewnienie właściwej obsługi komunikacyjnej mieszkańców gminy. Zapewnienie sprawnych połączeń wewnątrz obszaru gminy, a także układu drogowego gminy z układem drogowym zewnętrznym. Gmina ma bardzo korzystne połączenia komunikacyjne z regionem i krajem poprzez:

- drogę krajową nr 1 relacji Gdańsk-Toruń-Łódź-Katowice-Cieszyn,
- drogę wojewódzką nr 581 relacji Krośniewice-Łanięta-Gostynin-Płock,
- jedenaście dróg powiatowych

Pozwala to gminie należeć do terenów w województwie łódzkim o najwyższej gęstości dróg lokalnych i gminnych (ponad 44,6 km/100km² w 1996r.). Oprócz ww. dróg dla gminy Nowe Ostrowy ważną rolę w powiązaniach zewnętrznych może również spełniać, przebiegająca poza gminą ale w jej pobliżu, droga krajowa nr 2 relacji Warszawa-Łowicz-Kutno-Krośniewice-Poznań, która w Krośniewicach posiada skrzyżowanie z drogą krajową nr 1 przebiegającą przez obszar gminy. Rozwój gminy w powiązaniach zewnętrznych uzyska jeszcze lepsze możliwości po zrealizowaniu autostrady A-1, której planowany, według decyzji lokalizacyjnej, przebieg oddalony jest o około 7 km od gminy.

Przez gminę Nowe Ostrowy i w jej sąsiedztwie przebiegają również ważne w układzie krajowym i europejskim linie kolejowe. Są to następujące trasy:

- przebiegająca poza jej obszarem, na południe od gminy, magistralna linia kolejowa relacji Warszawa-Łowicz-Kutno-Poznań, znacząca również w powiązaniach międzynarodowych (E-20), stanowiąca fragment linii Paryż-Berlin-Warszawa-Moskwa;
- przecinająca gminę w układzie N-S, linia kolejowa (Łódź) Zgierz-Łęczyca-Kutno-Toruń-Bydgoszcz ze stacją Ostrowy na terenie gminy;
- linia wąskotorowa Krośniewice-Nowe Ostrowy

Transport osób i towarów wewnątrz gminy zapewniają przede wszystkim drogi gminne, powiatowe, ulice wiejskie, drogi śródpolne, wewnętrzne dojazdowe a także po części drogi krajowe i wojewódzkie.

Łączna długość dróg gminnych wynosi 35,6 km, dróg krajowych jest 7,3 km, dróg wojewódzkich 5,2 km a dróg powiatowych w obrębie gminy jest około 37,7 km. W zakresie powiązań wewnątrzgminnych sieć drogową jest wystarczająco gęsta. Wszystkie wsie są obsługiwane komunikacyjnie, mają połączenie z siedzibą gminy i ze sobą, przy czym większa ilość dróg twardych przebiega w środkowej części gminy co daje większe szanse rozwoju tego obszaru.

Obsługę komunikacją zbiorową gminy, w zakresie przewozów dalekiego zasięgu zapewnia kolej i Przedsiębiorstwo Państwowej Komunikacji Samochodowej. Mieszkańcy większości wsi, mają dogodną możliwość podróżowania komunikacją zbiorową autobusową PKS lub koleją, gdyż leżą na trasach linii autobusowych, bądź znajdują się w izochronie dojazdu (1,5 km) do przystanku autobusowego lub kolejowego. Uzupełnieniem obsługi komunikacją autobusową są tzw. przewozy szkolne, które dowożą dzieci do szkół.

Burzliwy rozwój motoryzacji indywidualnej, w ostatnich latach, daje się również zauważyć w typowych strukturach wiejskich jaką jest gmina Nowe Ostrowy. Wzrost motoryzacji szczególnie zauważalny jest w samych miejscowościach, na wąskich uliczkach wiejskich, a także w sąsiedztwie usług, gdzie często brakuje miejsc do parkowania samochodów, a szczególnie widoczny jest na drodze krajowej nr 1. z innej strony wzrost motoryzacji świadczy o zamożności mieszkańców i podnosi jakość życia. Podniesienie jakości życia mieszkańców to główny cel rozwoju gminy.

Liczba mieszkańców gminy stanowiła w 1998 r. 11,5% ludności gmin wiejskich powiatu kutnowskiego oraz 3,8% całego powiatu. Jest jedną z mniejszych gmin pod względem ludności. Gęstość zaludnienia w gminie waha się w granicach 60 osób/km². Stan ludności na rok 2003 wynosi 4144 osoby w tym w wieku przedprodukcyjnym 953, produkcyjnym 2463 a poprodukcyjnym 778 osoby. Budownictwo mieszkaniowe w gminie Nowe Ostrowy wykazuje całkowitą stagnację. Kilka mieszkań oddanych do użytku w ciągu roku nie wnosi widocznych zmian w ogólnych zasobach mieszkań. Ogólne zasoby mieszkaniowe należą do przeciętnych w powiecie kutnowskim. W budownictwie mieszkaniowym dominuje budownictwo prywatne, mieszkania komunalne zajmują 4,7% ogólnych zasobów. Budownictwo wielorodzinne

koncentruje się głównie w sołectwie Ostrowy. Są to mieszkania pracowników Cukrowni i byłego PGR-u. Poważnym problemem dla istniejącego osadnictwa jest sanitacja terenów wiejskich.

Największym problemem gminy Nowe Ostrowy jest wysokie bezrobocie. Wzrasta ono od szeregu lat, obejmując obecnie około 17% ogółu ludności gminy, dając 28,6% stopę bezrobocia. Świadczy to o stagnacji w działalności gospodarczej. Najliczniejszą grupę zarejestrowanych bezrobotnych stanowią osoby posiadające wykształcenie podstawowe i niepełne podstawowe oraz zasadnicze zawodowe. Oferty pracy zgłaszane przez przedsiębiorców prowadzących działalność rolniczą jest bardzo niska, co jeszcze bardziej pogłębia stan bezrobocia. Wyżej wymienione problemy zmuszają nas do opracowania strategii rozwoju w celu zapobieżenia dalszemu pogarszaniu się stopy życiowej naszych mieszkańców.

PLANY I ZAŁOŻENIA

I Rozwój społeczno-gospodarczy

Generalnym celem „Strategii rozwoju gminy” jest podjęcie działań podnoszących atrakcyjność gminy jako obszaru sprzyjającego rozwojowi gospodarki, szczególnie zmianie z rolniczej do gospodarki rolniczo-przemysłowo-usługowej, oraz sprzyjającego zamieszkiwaniu ludności. Strategia ta określa priorytetowe kierunki działania mające przyczynić się do realizacji zakreślonych powyżej celów.

Wskazania tych kierunków należy poprzedzić analizą obecnej sytuacji gminy.

C E C H Y Z E W N E C E C H Y W E W N E T R Z N E	<p>MOCNE STRONY</p> <ul style="list-style-type: none"> - znaczny potencjał dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego, - unikatowe zasoby przyrodnicze (lasy), - bliskość krajowych szlaków drogowych, - wysoki stopień telefonizacji gminy, - dostępność do linii energetycznych 110 i 15 kV, - dobrze rozwinięta sieć wodociągów, - dobra baza oświatowa z kompetentnymi kadrami. 	<p>SŁABE STRONY</p> <ul style="list-style-type: none"> - duże bezrobocie agrarne, brak alternatywnych źródeł dochodów dla pracujących w rolnictwie, - rozdrobnienie i niska towarowość rolnictwa, - braki w infrastrukturze komunalnej, komunikacyjnej i ochrony środowiska, - niski poziom dochodów samorządu gminnego, - niski poziom nakładów inwestycyjnych, - niedostateczna liczba małych i średnich przedsiębiorstw, - brak firm z kapitałem zagranicznym, - niedoinwestowanie w przetwórstwie rolno-spożywczym, - rozproszenie części osadnictwa – podrażające koszty infrastruktury technicznej, - ograniczone zasoby wody w ujęciu wody w Ostrowach, - niska aktywność mieszkańców - brak obiektów sportowo-rekreacyjnych (hali sportowej, basenu, kąpieliska), - brak spełniającego współczesne standardy budynku urzędu gminy.
	<p>SZANSE</p> <ul style="list-style-type: none"> - możliwość pozyskania przedakcesyjnych i strukturalnych funduszy wspierających wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich i rozwój MŚP, - integracja sił gospodarczych i społecznych dla rozwiązywania problemów lokalnych, - wzrost popularności agroturystyki, - proekologiczny rozwój regionu, - wzrost świadomości społecznej dla zagadnień ochrony środowiska, - większa produkcja biopaliw związana z ustawodawstwem krajowym i unijnym. 	<p>ZAGROŻENIA</p> <ul style="list-style-type: none"> - możliwość zamknięcia jedyne go dużego zakładu pracy Cukrowni Ostrowy S.A. - niedostosowanie do standardów jakościowych UE, szczególnie w zakresie ochrony środowiska, produkcji i rolnictwa, mogące spowodować upadłość gospodarstw rolnych i lokalnych podmiotów gospodarczych, - wzrost bezrobocia, - trudności w absorpcji funduszy przedakcesyjnych i strukturalnych z UE ze względu na braki środków na udział własny, - wolne tempo przemian na obszarach wiejskich, - konkurencyjność pobliskich ośrodków takich jak Kutno i Krośniewice.
	Cechy pozytywne	Cechy negatywne

Jednym z priorytetów jest walka z bezrobociem poprzez rozwój istniejących przedsiębiorstw. Gmina będzie udzielała wsparcia poprzez

stosowanie ulg podatkowych dla przedsiębiorców, zapisy w planie zagospodarowania przestrzennego sprzyjające przedsiębiorcom, rozwój infrastruktury technicznej, promocję gminy.

Z przedstawionej powyżej analizy jako inwestycja pierwszoplanowa wyłania się kanalizacja. Budowa kanalizacji likwiduje jedną ze słabych stron gminy, jednocześnie eliminuje potencjalne zagrożenie jakim jest brak kanalizacji dla dalszego funkcjonowania gospodarstw rolnych i lokalnych podmiotów gospodarczych w świetle przepisów unijnych, które wkrótce u nas będą obowiązywać. Budowa kanalizacji daje także możliwość wykorzystania jednej z szans stojących przed gminą tj. pozyskania środków przedakcesyjnych i z funduszy unijnych.

Rozwiązanie gospodarki ściekowej istotne jest także dla rozwoju gminy jako obszaru agroturystycznego.

Podobne efekty jak kanalizacja daje gazyfikacja gminy i rozwój dróg na jej terenie. Są to zadania stojące bezpośrednio za kanalizacją.

Są także zadania drugoplanowe, może nie tak istotne dla rozwoju gminy, ale istotne dla życia jej mieszkańców.

Jednym z istotnych działań jest utrzymywanie oświaty na wysokim poziomie.

Wyedukowanie młodzieży jest jednym z najważniejszych zadań, gdyż pozwala jej na znalezienie się na obecnie tak trudnym rynku pracy.

Dalsze działania na polu oświaty to modernizacja pozostałych placówek oświatowych wraz z ich wyposażeniem, budowa hali sportowej przy Gimnazjum w Ostrowach.

Ważnym zadaniem jest także kultura fizyczna realizowana w szkołach oraz poprzez LZS „Ostrowia”. Rozwój sprawności fizycznej mieszkańców będzie osiągnięty także poprzez liczne imprezy masowe.

Przyjęty przez Radę Gminy Program Przeciwdziałania Alkoholizmowi w powiązaniu z funkcjonującymi świetlicami środowiskowymi, działaniami szkół będzie zmniejszał przestępczość i patologie społeczne.

Za pomocą Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej finansowanego ze środków państwowych i gminnych realizowane będą działania mające na celu pomoc mieszkańcom w ich trudnej sytuacji życiowej.

Gmina poprzez wsparcie Gminnego Ośrodka Zdrowia pragnie polepszać sytuację zdrowotną mieszkańców i szerzyć profilaktykę zdrowotną.

Gmina będzie wspierała działania rolników pragnących tworzyć grupy producenckie, przedsiębiorstwa przetwórstwa rolnego i podejmujących inne działania dostosowujące ich gospodarstwa do gospodarki Unii Europejskiej.

Do wykorzystania w tych działaniach są budynki dawnych baz i magazynów po byłych SKR-ach i GS-ie.

II Infrastruktura techniczna

Kanalizacja sanitarna

Tylko 20% mieszkańców gminy zamieszkujących Ostrowy Cukrownię korzysta z kanalizacji sanitarnej podłączonej do zakładowej oczyszczalni Cukrowni Ostrowy S.A. Występują tam problemy bardzo starej sieci kanalizacyjnej (awarie i konieczność przebudowy) oraz pytania co do odbioru ścieków przez Cukrownię.

Głównym kierunkiem rozwoju infrastruktury technicznej w gminie Nowe Ostrowy jest budowanie sieci kanalizacyjnej wraz z oczyszczalniami ścieków. Przygotowana jest koncepcja gospodarki ściekowej gminy. Mając na uwadze możliwości finansowe gminy realizowanie całego programu porządkowania gospodarki ściekowej wymaga kilkunastu lat oraz dużych nakładów. Należy dla kolejnych kadencji Rady Gminy opracowywać i przyjmować do realizacji Wieloletnie Plany Inwestycyjne, które będą określały zamierzenia na najbliższe lata w tej dziedzinie.

Drogi

Układ komunikacyjny gminy Nowe Ostrowy oparty jest na sieci dróg krajowych, wojewódzkich, powiatowych, gminnych oraz wewnętrznych. Do Zarządów dróg należy ich należyte utrzymanie. Mając na uwadze stan dróg gminnych i wewnętrznych należy dalej, jak to było w latach ubiegłych, przeprowadzać ich remonty oraz przebudowy polegające na utwardzeniu tłuczniem kamiennym, żwirem lub asfaltowanie. Wieloletnie Plany Inwestycyjne będą określały zamierzenia w tym zakresie.

Zaopatrzenie w wodę.

System zaopatrzenia w wodę w gminie liczy ponad 70 km wodociągów oraz trzy ujęcia wody: w Ostrowach, Imielnie i Grochowie. Wieś Perna korzysta z wody z gminy Krośnice. Wodociągi gminne zabezpieczają większość mieszkańców w wodę na potrzeby socjalno-bytowe i gospodarcze. Jedynie Cukrownia Ostrowy S.A. dysponuje swoimi ujęciami na cele produkcyjne. Nie występują problemy dla nowych odbiorców indywidualnych pragnących dołączyć się do sieci. Należy jednak mieć na uwadze fakt, że wydajność źródeł wody jest na terenie gminy ograniczona i jest to dużym utrudnieniem dla powstania firm, które do swojego działania potrzebują jej w dużej ilości.

Dla polepszenia tej sytuacji niezbędne jest połączenie rurociągu z Imielna z połączonymi już obecnie w system wodociągami z Ostrów i Grochowa.

Oświetlenie

Na terenie gminy istnieje 500 punktów oświetlenia ulicznego przy wszystkich rodzajach dróg. Około 40% opraw wymaga wymiany na energooszczędne, należy także pamiętać o wymianie zużytych opraw na nowe. Występują także niewielkie potrzeby dobudowy oświetlenia na poszczególnych sołectwach.

Gazyfikacja gminy

Na bazie posiadanej Koncepcji Programowej Gazyfikacji należy prowadzić, wspólnie z sąsiednimi jednostkami samorządowymi, poszukiwania inwestora, który zbudowałby magistralę doprowadzającą gaz do gminy i współfinansował sieć gazową na terenie gminy.

Ochrona środowiska

Sprawy ochrony środowiska zostaną wkrótce uregulowane w programie ochrony środowiska i programie gospodarki odpadami. Realizacja tych programów powinna wpłynąć na poprawę jakości życia mieszkańców. Istotną częścią działań na rzecz ochrony środowiska jest wspierania zalesień na terenie gminy.

Zagadnienia przedstawione w Strategii Rozwoju Gminy Nowe Ostrowy należy uwzględnić przy tworzeniu Planu Zagospodarowania Przestrzennego Gminy, aby zachować spójność tych dokumentów.

Podczas realizacji Strategii należy się posiłkować środkami zewnętrznymi takimi jak:

- środki z Budżetu Państwa
- środki Funduszy Ochrony Środowiska
- środki z Unii Europejskiej
- środki pozyskiwane z fundacji
- środki pozyskiwane z administracji samorządowej szczebla wojewódzkiego i powiatowego
- udział mieszkańców i podmiotów gospodarczych z terenu gminy
- środki z innych źródeł